

Ünneplő Gyülekezet, kedves Testvérek!

Akárhogy is, de eljutottunk karácsony ünnepéhez, az év nagy napjához! Ehhez a naphoz, amelyhez annyi felesleges dolog rakódott már hozzá, ami az év legfontosabb napja: és amit talán sokan várnak, hogy véget is érjen: annyira terhelt és nehéz is egyben.

Itt vagyunk az ünnepben, ez a jelenünk, naptár szerint itt vagyunk a karácsonyban, a testet öltést ünnepeljük, a csodát, hogy Isten Jézus Krisztusban lejött a földre... de ki tudja, valójában hol vagyunk? Megérkeztünk-e az ünnepbe? Sikerült-e eljutni az egész lélekben? Vagy feladtuk, kimerültünk útközben... Ha megérkeztünk, vajon az-e az ünnep, amit vártunk, azt nyújtja, adja-e, amit szeretnénk? Mit kezdünk az ünneppel, mire vezet minket, hogy tekintünk az utána lévő időszakra?

Itt az ünnep szívében szólalt meg most köztünk Keresztelő János bizonyágtétele. És van előttünk egy kicsit furcsa alak. Nem annyira hagyományosan ünnepi, karácsonyi; inkább olyan adventi. Kicsit furcsa, nem annyira civilizált, szalonképes. Egy ember, aki a pusztában él, sáskát és erdei mézet eszik, teveszőr ruhát hord, a Jordánban keresztel és közben a bűnökről beszél, megtérésre hív. Nem egy kellemes társaság, nem annyira ünnepi hangulatú. Mégis megszólal az ő történetében az evangélium és megcsendül a lényeg, az üzenet, amit Isten nekünk készített: egykor és most, akkori és örökérvényű üzenet: hogy Jézus az, akit várunk, Ő a megváltó, Rá van szükségünk, Őt küldte nekünk az Isten. Keresztelő János története a megváltás történetében, a nagy történetben, az üdvörténetben egy fontos láncszem, fordulópont, feszültségekkel teli, izgalmas. A felolvasott történetben több találkozás, párbeszéd is van, megdöbbentő kérdések és még megdöbbentőbb válaszok, aztán egy nagy fordulat, meglepetés és sok-sok ismétlés. Érdekes elolvasni a párbeszédeit ennek a szakasznak. Azt a folyamatos méregetést, megismerési vágyat, kíváncsiságot, ami ott van a szereplőkben és Isten váratlan cselekvését, ami a szavakra is hatással lesz majd.

Nézzük meg **először** a farizeusok és írástudók, a Jánoshoz érkezők útját: milyen kérdések feszülnek bennük, mit élnek meg, hogyan nem értik Jánost és ezáltal az általa munkálkodó Istent? **Másodszor** vegyük magunkra Keresztelő János teveszőr ruháját és próbáljuk megérteni a „kiáltó hang” lét lényegét és kihívását. **Harmadszor** pedig két állatnak a képe, két szimbólum lesz előttünk, amit meg kell jegyeznünk az ünnepből: a bárány és a galamb.

I. Mi akar ez lenni/ki akar ez lenni?

Az a nép, azok a vezetők, akik kimentek a pusztába, Jeruzsálemen kívülre Keresztelő Jánoshoz a pusztába olyan emberek voltak, akiknek voltak hagyományaik, volt értékrendjük, gyökereik, hitük, ígéreteik, várták Isten cselekvését. Várták a Messiást, aki elhozza a szabadságot, várták a megszálló római hatalom eltűnését. Reménykedtek és hittek Isten igazságában, a szövetségben, ami örök szövetség és aminek ők a részei. Hittek a törvény fontosságában és abban, hogy az ember, ha igazán odaszánja magát, járhat a törvény útján. Csak jól oda kell figyelni, még a részletekre is! Hittek a bűnbocsánatban, amit egy évben egyszer hirdetett a nagy engesztelés ünnepén a főpap. Ismerték az ószövetségi próféciaikat arról, mit jelent, hogy Isten a népét a pusztába hívja és ott beszél a szívére, sok mindent jól tudtak, de ott azon a napon egyrészt őszinte értetlenséggel és kíváncsisággal másrészt sok-sok előítéllettel mentke ki a pusztába ahhoz a furcsa idegenhez. Ahhoz a fura szerzethez, aki olyan, mintha... akit igazán nem lehet hová tenni.

Mi már tudjuk, hogy Keresztelő János a Megváltó útkészítője, de akkor ez nem volt egyértelmű, nem lehetett érteni, mi is ez? Könnyen elítéljük és egyszerűen gonosznak tituláljuk a farizeusokat, Jézus kortársait, a papoka és léviták körét. Pedig ez egy túlságosan leegyszerűsítő megközelítés. Az értetlenség érthető és a kérdések relevánsak. Sok kérdés feszülhetett a Keresztelő Jánoshoz érkezőkben, de a legfontosabb talán ez volt:

Ki ez, aki hirdeti? Megkérdezik hát tőle és úgy tűnik, nem illik egyik keretbe sem, nem vállalja fel egyik szerepet sem. Ő más, nem az, aminek tűnik, aminek be lehet azonosítani. A meglévő kereteim, ismereteim alapján próbálom értelmezni, a saját kategóriáim alapján: hasonlítom valakihez, akit ismerek... fel sem tételezem, hogy nincs hozzá eszközöm, keretem, előképem, mert ő teljesen más...!

Mi alapján? A „Miért keresztelsz?” kérdés mögött két dolog húzódik meg: az egyik, hogy mi alapján, kinek a kinek a hatalmából teszed ezt? Ki hatalmazott fel? Honnan a bátorság? János egyértelműen Istentől eredezteti szolgálatát és a Messiás rabszolgájának (saruja szíját megoldónak) nevezi magát. És ez még jobban bonyolítja a helyzetet.

És végül: *mi az üzenet?* Na jó- gondolhatják a kiérkezők- tegyük fel, hogy az vagy, akinek mondd magad és az küldött, akiről állítod, hogy küldött, de mi az üzenet? És ez talán a legfelháborítóbb: az üzenet: térjetek meg! Az üzenet, hogy eljött az idő! Az üzenet (tudhatjuk más evangéliumi beszámolókból is), hogy nem számít, „Ábrahám a mi Atyánk...” hanem Isten mindenkit megtérésre hív! Üres kézzel kell elé jönni és elfogadni: Uram, megadom magamat...!

Mindez pedig egészen felháborító! Itt van ez a kis fura szerzet, akiről ki tudja, kicsoda, honnan jön, milyen felhatalmazottsággal teszi, amit tesz- és azt mondja most, hogy... hogy MEG KELL VÁLTOZNI! Nagyon fontos események jönnek és változni kell! A két dolog, amit nem szívesen hallunk: ha tényleg fontos és rendkívüli események jönnek, akkor minden megváltozhat- és azt nem feltétlenül szeretjük. Másrészt, ha őszinték vagyunk, bevalljuk, hogy a második igénynek sem tudunk megfelelni: NEM TUDUNK magunktól megváltozni! Ez az igazság...

A Keresztelő Jánoshoz érkezők perspektívájából megélhetjük összezavarodottságukat, értetlenségüket, akár dühüket és azt az érzést: jobb lett volna talán ki sem jönni, mert mindez több kérdést vet fel, mint megválaszol...

Ünneplő Gyülekezet! Lehet, hogy ismerős ez a perspektíva! Egészen megdöbbentő belegondolni a Keresztelő Jánoshoz kiérkezők perspektívájába és elismerni, feltételezni: bejáratott, berögzött elképzeléseink, gondolkodásunk, zsigeri válaszaink, vallásos meggyőződéseink mennyire megköthetnek, hogy felismerjük, megértsük Isten élő, aktuális és valós cselekvését! Nyitott a kérdés, hogy megtörténik-e bennünk a valódi találkozás és átformálódás azzal, akiről Keresztelő János is beszélt, aki – azt kell állítsam – most is ITT VAN köztünk!

II. A küldetés: hang lenni.

Nézzük meg a másik perspektívát: Keresztelő Jánosét, aki küldött volt, küldetéssel rendelkezett. Őt rendeli Isten azért, hogy útkészítő legyen. Megtehetette volna, hogy egyszerűen csak elküldi Jézust és nincs Keresztelő János, de Ő jónak látta üzeni Keresztelő személyén keresztül is. Keresztelő János a „Ki vagy TE?” kérdésre azonosítja magát. Alázatosan elmondja, hogy nem vagyok ez s az... Az azonosítás más, mint amit vártak: nem személy, hanem funkció... személytelen: egy hang! (Amit máig hallani!) – Üzenet vagyok!- mondja s tényleg igaz ez. Keresztelő János biztos magában, Istentől nyert küldetésében, tudja, hogy Ő ki: HANG. Útjelző tábla. Szócső. Próféta. Üzenet átvadó. Konfrontáló. Megmondó ember. Cselekvő, nem tétovázó. Sok ilyen emberrel van tele a világ- nem a jelleme a különleges, nem a szerepe a rendkívüli, hanem az, milyen ügy szolgálatában áll...

Álljunk most meg és gondoljuk ezt végig! Ünneplő Gyülekezet! Isten magához hívott, elhívott, megszentelt népe, akiket azért váltott meg, hogy a tanúi legyenek: erre hív minket az Isten! Ez a Keresztelő János perspektívája a szolgálatunk, az életünk lényege! Ennek kell lennünk: HANG. Útjelző tábla. Szócső. Próféta. Üzenet átvadó. Konfrontáló. Megmondó ember. Cselekvő, nem tétovázó. Nem erőből, nem fanatikusan, de hitből, szeretettel és egész lényünkkel! Ez a keresztyén ember, a gyülekezet a világban: emberi hang, kiáltó szó, mely Krisztusra mutat! Emberi cselekvés, szeretet, mely Krisztushoz vezet.

Karácsonyt ünneplő gyülekezet, Krisztus testét öltését ünneplő gyülekezet: ha magadra nézel, ha visszatekintesz: voltál-e kiáltó hang a környezetben, voltál-e János, akinek léte az Istenre hagyatkozás, Rá figyelés és önátadás?

Lehet, hogy néha ezért kellett, mint Keresztelő János, a PUSZTÁBAN lenned. Ezért az egyedüllet olykor, a meg nem értettség és méregető kérdések: mert a küldetésed, a léted pusztai lét! (Ézs 40, 4-6) Ott szól az Isten, ahol csend van, és sokszor ott, ahol kiszolgáltatottság... És világos, hogy nem lehet állandóan a pusztában élni, de nem lehet pusztán nélkül sem élni! Mert akkor elveszítjük identitásunk, lényegünk, küldetésünk.

III. Ünnepi szimbólumok

Ez tehát a két út: a Jánoshoz érkezőké s Keresztelő Jánosé. Mindkettővel azonosulhatunk s el is vethetjük: mindkettő az ember, mindkettő mi lehetünk. A lényeg azonban nem az. A lényeg, az ünnep a MÁSNAP.

Másnap – írja János evangélista – másnap valami történt. Igen, eljött a másnap. És mind a Keresztelő Jánost kérdezőknek, mind neki magának ekkor történt a legfontosabb: a személyes találkozás.

Nincs valahol mégsem ebben semmi rendkívüli, semmi extrém, egyszerűen ott van Jézus! Higgyétek el, ez ma is ennyi: Jézus ITT VAN! Odalép. Nincs körítés, fény és hang effektek... egyszerűen jön és OTT VAN!

Jézus jön János felé és az összes ott lévő felé (csak ők nem érzékelik Őt annak, aki). És mikor János ezt érzékeli, felkiált. Nem hiszem, hogy valami szónoki fenségességgel, csendet parancsolva, bemutatva Jézust, mint egy kiállítási tárgyat, vagy vásári szenzációt... Sokkal inkább egy kiáltás ez, egy mélyről jövő felkiáltás: ITT VAN! Ő AZ!!! Felkiált, hogy „Íme! A.... A.... A Bárány! Ő Méltó, akiről beszéltem, nem én! Ő az!” Többször elmondja ebben a részben Keresztelő János: „Láttam! Ő az! Én láttam! EZ AZ ISTEN FIA” Isten (az Atya) is megerősíti benne: Ő az, akire a Szentlélek leszáll.

Keresztelő János felismeri Jézust: Ő AZ! Ezért született a földre, ezért a mondatért, ezért a pillanatért. Itt, a szeme előtt fordul a nagy történet, megjelenik, színre lép a megváltó, akit Isten elküldött a földre.

János felismeri mindeközben Isten új cselekvését... nem a régi dolgokon tűnődik, hanem a jelenben ismeri fel! Nem tudom, így képzelte-e ezt el, de így történik.

Két dolgot tudunk meg itt Jézusról, és ezt vigyük el, mint az ünnep két képét, szimbólumát. Ezek az igazi szimbólumai, nem a karácsonyfa, meg a fények meg mit tudom még mi (nyilván minden, ami eladható...).

Az egyik szimbólum, mint kép a galamb. A Szentlélek, mint egy galamb száll le a megjelenő Jézusra, így látja Keresztelő János. Az új korszak jele ez, mint Noénál: Isten szövetsége megújul, változik. Állandó, tart, de új szintre lép. Isten hűségese, nem mond le népéről, kegyelmet tervez. A másik, hogy János azt mondja, hogy Jézus az Isten Báránya. Ő az Isten Báránya, ami nem valami kedvességet, ártatlanságot, „cukiságot” jelent, hanem kőkemény üzenet és fájdalmas elővetítése mindannak, ami lesz. A bárány áldozati állat volt, és mi már tudjuk, hogy ez a kijelentés azt jelenti, hogy Jézus szenvedni fog! Az Ézs 53 beszél erről. Ő az Úr szenvedő szolgája. Jézus nem édes kis Jézuska a jászolágyon, nem a drága kiseded, hanem Ő a Bárány. Ártatlan bárány, akit Isten küldött a megváltásunkra. Ő a megöletett Bárány, aki méltó minden imádatra és magasztalásra. Érte van bűnbocsánatunk, amire az úrvacsorában is emlékezünk, és aki adja ma is a bűnbocsánatot.

Ünneplő gyülekezet, hol érint mindez minket? Egy valamiben biztos. Az a Jézus Krisztus, aki akkor megjelent ott Keresztelő János és a Jánoshoz a pusztába menő sokaság között, az a Jézus itt van most is! És ez teljesen komoly, nagyon fontos, a legfontosabb üzenet ezen a mai istentiszteleten!

Nem tudom máshogy elmondani, itt van köztünk a Szentlélek által teljesen valóságosan! Közöttetek áll! Az én feladatom, hogy ezt elmondjam (mint János tette), hogy „Ő az! Jézus az! Itt van! Fordulj felé!”

Ő a Bárány! Aki értünk adta magát! Találkozhatunk vele az úrvacsorai közösségben is- de utána velünk is akar jönni az életünkbe, velünk akar maradni!

Ez az ünnep! Ez az evangélium! Hogy Isten szeret és közösséget vállal, közel jön, közel marad, szembesít, ítél, de végtelenül szeret és hűséges! Fogadd el Őt! Hogy legyen örökké tartó ünneped!

Ámen!

(Thoma László)